

**ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДРС)**

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

на № _____ від _____

**Чортківська міська рада
Тернопільської області**

вул. Тараса Шевченка, 21, м. Чортків,
Тернопільська область, 48500
info@chortkivmr.gov.ua

Щодо проекту акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» опрацювала проект рішення Чортківської міської ради Тернопільської області «Про затвердження порядку демонтажу тимчасових/незаконних споруд на території Чортківської міської територіальної громади» (далі – проект рішення) та документи, надані до нього листом Чортківської міської ради Тернопільської області від 24.07.2023 № 01-13-1211, та повідомляє.

Проектом рішення передбачається затвердити Порядок демонтажу тимчасових/незаконних споруд на території Чортківської міської територіальної громади (далі – проект Порядку), який визначає механізм, підстави, терміни і порядок проведення демонтажу тимчасових/незаконних споруд для провадження підприємницької діяльності, кіосків, тимчасових гаражів, металевих конструкцій, павільйонів, лотків, парканів, тимчасових та стаціонарних рекламних засобів, тощо, які використовуються для розміщення реклами та іншого, що не є капітальною спорудою, на території Чортківської міської територіальної громади, які розміщені з порушенням вимог законодавства України.

У преамбулі проекту рішення та пункті 1.2 розділу 1 проекту Порядку зазначено ряд законодавчих та нормативно-правових актів, які стали правовою

Державна регуляторна служба України

№ 3209/20-23 від 10.08.2023

Підписав: Кучер Олексій Володимирович

Сертифікат: 6FA97849F1B2570D0400000088690000BAEF0100

Дійсний: з 13.06.2023 14:27:07 по 13.06.2024 14:27:07

підставою для його розроблення. Водночас законами України «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про благоустрій населених пунктів», «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими нормативними актами не визначено повноважень органів місцевого самоврядування встановлювати порядки демонтажу тимчасових споруд та тимчасових конструкцій для провадження підприємницької діяльності.

Правові та організаційні основи містобудівної діяльності в Україні визначені Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності».

Частиною четвертою статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» передбачено, що розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.

Порядок розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності затверджено наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244 (далі – Порядок № 244).

Пунктами 2.29 та 2.30 розділу II Порядку № 244 встановлено, що у разі закінчення строку дії, анулювання паспорта прив'язки тимчасової споруди (далі – ТС), а також самовільного її встановлення, ТС підлягає демонтажу. Самовільне розміщення ТС забороняється.

Аналогічне положення містить пункт 5 частини першої статті 16 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», яка забороняє на об'єктах благоустрою самовільно встановлювати об'єкти зовнішньої реклами, торговельні лотки, павільйони, кіоски тощо.

Статтею 38 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» визначений порядок знесення самочинно збудованих об'єктів. Так, у разі виявлення факту самочинного будівництва об'єкта, перебудова якого з метою усунення істотного відхилення від проекту або усунення порушень законних прав та інтересів інших осіб, істотного порушення будівельних норм є неможливою, посадова особа органу державного архітектурно-будівельного контролю видає особі, яка здійснила (здійснює) таке будівництво, припис про усунення порушень вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм, державних стандартів і правил з визначенням строку для добровільного виконання припису.

У разі, якщо особа в установлений строк добровільно не виконала вимоги, встановлені у приписі, орган державного архітектурно-будівельного контролю подає позов до суду про знесення самочинно збудованого об'єкта та компенсацію витрат, пов'язаних з таким знесенням.

За рішенням суду самочинно збудований об'єкт підлягає знесенню з компенсацією витрат, пов'язаних із знесенням об'єкта, за рахунок особи, яка здійснила (здійснює) таке самочинне будівництво.

У разі неможливості виконання рішення суду особою, яка здійснила таке самочинне будівництво (смерть цієї особи, оголошення її померлою, визнання безвісно відсутньою, ліквідація чи визнання її банкрутом тощо), знесення самочинно збудованого об'єкта здійснюється за рішенням суду за рахунок коштів правонаступника або за рішенням органу місцевого самоврядування за рахунок коштів місцевого бюджету та в інших випадках, передбачених законодавством.

Виконання рішення суду, що набрало законної сили, щодо знесення самочинно збудованого об'єкта здійснюється відповідно до Закону України «Про виконавче провадження».

Таким чином, об'єкти самочинного будівництва підлягають знесенню *виключно за рішенням суду*.

Частиною четвертою статті 9 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» визначено, що у період дії воєнного стану сільський, селищний, міський голова територіальної громади, на території якої не ведуться бойові дії та не прийнято рішення про утворення військової адміністрації населеного пункту (населених пунктів), виключно для здійснення заходів правового режиму воєнного стану може прийняти рішення, з обов'язковим інформуванням начальника відповідної обласної військової адміністрації протягом 24 годин, щодо: звільнення земельних ділянок комунальної власності від незаконно розміщених тимчасових споруд, у тому числі тих, що були встановлені, але не введені в експлуатацію у встановленому законодавством порядку; обстеження будівель і споруд, пошкоджених внаслідок бойових дій. Обстеження будівель і споруд, пошкоджених внаслідок бойових дій, здійснюється відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»; демонтажу будівель і споруд, які за результатами обстеження, визначеного пунктом 2 цієї частини, визнані аварійно небезпечними і такими, що становлять загрозу життю людей (крім об'єктів оборонного і спеціального призначення, об'єктів культурної спадщини та об'єктів, на які поширюється дія Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку»). Розпорядження про демонтаж таких будівель і споруд вносяться до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України в Порядку ведення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва.

Відповідно до пункту 9⁷ розділу V «Прикінцеві положення» Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» демонтаж об'єктів, пошкоджених або зруйнованих внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів, здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів

України. Рішення про демонтаж таких об'єктів приймається власником (органом управління майном) відповідного об'єкта за результатами обстеження.

Отже, законодавство не містить правових підстав для встановлення органами місцевого самоврядування своїми рішеннями порядків демонтажу тимчасових споруд та тимчасових конструкцій для провадження підприємницької діяльності на відповідній території.

Звертаємо увагу, що відповідно до статті 41 Конституції України ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності.

Статтею 124 Конституції України передбачено, що делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускаються.

Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Підсумовуючи наведене вище, проєкт рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципом доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми та не відповідає статті 5 цього Закону, згідно з якою забезпечення здійснення державної регуляторної політики включає, зокрема недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються з діючими регуляторними актами.

ДРС з метою оперативної комунікації органів місцевого самоврядування щодо питань провадження регуляторної діяльності в умовах воєнного стану підготувала відповідні роз'яснення, розміщені на офіційному вебсайті <http://www.drs.gov.ua> у рубриці «Регуляторна політика» (підрубрика «Роз'яснення»).

**Голова Державної
регуляторної служби України**

Олексій КУЧЕР